

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

Sectio I. De Præcepto annuæ Confessionis receptiores sine pugna
sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

LIBER XLIII. PRÆCEPTVM SECVNDVM DE CONFESSIONE ANNUA.

SECVNDVM Præceptum Ecclesiæ est annua Confessio. Exprimam, quanam personæ, & quanam tempore ad Confessionem ex hoc præcepto teneantur, quâ Confessione fiat satis Præcepto, & causas excusantes à pœnis ob illius transgressionem assignabo.

SECTIO PRIM A.

De Præcepto annuæ Confessionis Receptiores sine pugna Sententiæ.

CAPVT I.

De personis, quæ Ecclesiasticum Confessionis præceptum obseruare teneantur.

pto maximè necessariò debent excusari. Syluest. v. Confessio, 2. q. 1. Suar. de pœn. d. 36. sect. 2. n. 6. Coninch. d. 5. dub. 5. n. 50. Nauar. sum. c. 2. 1. n. 33. Henric. l. 4. c. 5. n. 2. Fagund. de præc. 2. d. 1. c. 3. n. 12. Valq. q. 90. d. 2. dub. 4. Valent. to. 4. d. 7. q. 9. punct. 4.

Pueri ad Confessionem accedentes diligenter examinandi, nùm satis capaces absolutionis recipiendæ existât. Sūt enim plures, qui licet delinquere norint, peccata fateri nequeunt: quos tamen non expedit, statim dimittere, sed nū capaces Confessarij sūt monitis instruendi. Si vero instructionem non percipiât, nec de peccatis, vt par est, dolere videâtur, concessa benedictione, & exposita aliqua pœnitentiâ absque absolutione Sacramentali dimittendi sunt, maximè quando nullo lethali piaculo adstringuntur: hac enim via, & Confessioni assuescent, & paulatim instruuntur. Si verò mortale peccatum falsi fuerint, diligentius procurandum est, vt dolorem eius debitum concipiant, seque ad absolutionem accipiendam disponant. Quod si nec sub dubio capaces absolutionis existât, monendi sunt, vt dispositioni debitæ incumbant, iterum pro absolutione recipiendâ reuersuri. At stante dispositione debent absolui, præcipue si aliqua virgeat necessitas, sub conditione tamen mente retenta. Zambran. de casibus reseru. cap. 4. dub. 3. numer. 2. Palao part. 4. tract. 23. d. vnic. punct. 20. §. 1. n. 4. Laym. l. 5. rr. 6. cap. 5. numer. 7.

Venialibus peccatis solum adstricti, nec diuino, nec Ecclesiastico præcepto fateri tenentur. Quia Tridentin. sess. 14. c. 1. & can. 6. definit, peccata venialia taceri citra culpam posse, & multis aliis remediis expiari: quæ vera non esset, si ex Ecclesiæ præcepto subici Confessionem.

D Et

OMNES fideles, cum ad annos discretionis peruenerint, si peccato lethali grauentur, obligati sunt confiteri. Sic habetur ex Concilio Lateran. relato in cap. Omnis virique sexus, de pœnit. & remis. & ex Trident. sess. 14. cap. 5. & tradunt omnes. Censetur autem fidelis, ad annos discretionis peruenire, cum rationis usu inter bonum, & malum distinguente pollet, quod diligentis Confessarij arbitrio est relinquendum, qui quidem non iam ex ætate, quam ex ingenio, & conditione puerorum id colligere debet. Nam licet regulariter completo septennio perfectus rationis usus omnibus elucescat, plures tamen ante eam ætatem, alij post eam rationis usum consequuntur. Omnes sic.

Pueri statim, ac usum perfectum rationis fuerint assequuti teneantur annis singulis confiteri, si conscientia peccati lethalis adstricti fuerint, gantur. Quia id constat ex praxi, vsuque Ecclesiæ recepto, Et quia aliis præceptis Ecclesiæ, sicutis audiendi Sacram, seruandi Interdictum, abstinenti ab ingressu in Monasteriis Monialium adstringuntur. Non ergo ab hoc præcepto.

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VLP. II.

Et quia Ecclesia præceptum diuinum de confessione faciendâ, cuius tempus erat indeterminatum, ad singulos annos determinauit: at præceptum diuinum solum est de confessione mortalium, nam venialia multis aliis possunt dilui remediis. Valq. q. 90. a. 2. dub. 2. n. 1. Suar. d. 36. sect. 2. n. 8. Coninch. d. 5. dub. 5. n. 5. Layman. l. 5. tr. 6. c. 5. n. 1. Fagund. l. 1. c. 2. n. 8. Bonac. d. 5. q. 6. sect. 2. punct. 4. n. 8. & alij communiter.

5. Licet autem à præcepto annuæ confessionis excusetur, qui nullius peccati lethalis est conscius, non tamen excusatur, quin Pastori se sistat, & suæ conscientię declaret statum, tum ob scandalum vitandum, tum ne excommunicatione saltem in foro externo affectus esse credatur. Pastor vero tenetur sic de se deponenti credere, nisi manifestas in contrarium habeat rationes. Suar. 10. 4. de penit. d. 36. sect. 2. n. 9. Coninch. d. 5. dub. 5. n. 5. 2. Valq. q. 90. ar. 1. dub. 2. n. 19. Bonac. d. 5. q. 5. punct. 4. n. 8. Fagundez. l. 1. c. 2. n. 9. Palao p. 4. tr. 2. d. 2. nic. punct. 20. §. 2. n. 5. asserens non leue fundamentum suspitionis iniquæ exhibere, qui anno integro confessionem omitteret sub lethali criminis carentiæ prætextu. Nam cum per huius Sacramenti susceptionem gratia augeatur, & maiori cum reuerentia, ac fructu suscipiatur Eucharistia: certè qui hæc despiceret, gigneret præsumptionem, non esse ad id purum, ut ipse opinatur. Unde monendus hic erit, ut confessionem venialium gerat. Quia licet mortalis conscius non sit, forte illo grauatur, & confessione venialium legitimè factâ, illius mortalis ignorantie remissionem obtinebit, quam absque confessione non acquireret.

6. Profecto Ecclesia non potest directè præceptum ferre de venialium confessione. Quia Ecclesia si ad confessionem omnium obligaret, lex hu-
manæ fragilitatis intolerabilis existeret, & gra-
uissimum con-
fessione fer-
re præceptum.
pro libito penitentis, esset parum vtilis. Si ad
aliqua in materia determinari, certè extra
Religiosum statum fingi non potest iusta cau-
sa talem legem ferendi. Pro Religiosis verò
utpotè perfectioni studentibus hæc lex ferri
posset: at solummodo sub veniali culpa obli-
garet. Quia materia est levis. Coninch. disp. 5.
dub. 5. concl. 1. Palao p. 4. tr. 2. d. 2. vi. punct. 20. §. 2.
num. 6.

7. Indirectè non possit lex ab Ecclesia ferri, indirectè ta-
men ferri potest, si scilicet præcipiat confes-
sionem sicuti aliud quodlibet opus virtutis
præcipue cum tot ex confessione utilitates
oriantur. Si enim ad confessionem faciendam
singulis mensibus, vel annis obligari quis po-
test, cur non ex præcepto? Et ita læpè obligat-
ur qui à Sede Apostolica impetrat dispensa-
tionem voti castitatis, vel alterius impedimen-
ti, ad matrimonium contrahendum. Quo præ-
cepto posito, qui peccatis lethalibus grauatus
non esset, venialia necessariò fateri debet; quia
sine confessione lethalis, vel venialis non po-
test stare confessio, ac proinde nec illius præ-
cepti executio. Coninch. d. 5. dub. 5. n. 5. 3. Suar.
d. 22. sect. 8. Valq. q. 90. a. 2. dub. 3. Laym. l. 5. tr.
6. cap. 5. num. 13.

CAPVT II.

De annuæ Confessionis tempore.

ONFESSIO non est determi-
natum ab Ecclesia tempus, sed Non est re-
quolibet anni die fieri potest. *pus deter-*
Quia cap. Omnis viri-
sus, de panit. & remis. dicitur: annua Con-
fessionis.
Omnis viri-
que sexus fidelis, postquam ad annos sessioni.
discretionis peruenit, omnia sua peccata confi-
teatur fideliter, saltem semel in anno proprio Sa-
cerdoti, & inuicem sibi penitentiam studeat
pro viribus adimplere suscipiens reuerenter ad
minus in Pascha Eucharistia Sacramentum, &c.
Cum ergo Concilium solum tempus Pascha-
le Eucharistia recipiendi signauerit, non au-
tem id aut aliud speciale confessioni, absque
fundamento obligatio confessionis ad tem-
pus Paschale, vel ad aliud determinatum re-
stringitur. Sotus in 4. dist. 18. q. 1. art. 4. concl. 5.
Valq. q. 90. a. 3. dub. 1. n. 3. & 15. Hentiq. l. 4. c. 4.
n. 6. Valent. 10. 4. d. 7. a. 9. punct. 4. S. v. Confessio,
n. 4. Coninch. d. 5. dub. 7. Bonac. d. 5. q. 6. sect. 2.
punct. 4. n. 20. Laym. l. 5. tract. 6. cap. 1. num. 10.

Duplicem autem anni probabilem com-
putationem obitio, quam malueris eligen-
dam. Prima est à Ianuario in Ianuarium. Quia probabili-
lex intelligi debet iuxta communem, & fre-
quentem vsum. Ad negati non potest esse putandian-
communem, ac frequentem vsum computan-
n. ad præ-
di annos à Ianuario in Ianuarium. Ergo hæc cepum cor-
lex iuxta hanc computationem debet intelli-
gi. Valq. q. 90. a. 3. dub. 1. n. 15. Palao 10. 4. tr. 2. 2. Primus.
d. vi. punct. 20. §. 2. n. 10.

Altera est à Paschate in Pascha. Quia eo
tempore assolent Parochi testimonium Con-
fessionis à fidelibus exigere quasi innuentes, anni com-
tunc expirare tempus obligationis exequen-
putandian-
da. Nauarr. sum. c. 21. n. 45. Sotus in 4. dist. 18. d. 1.
q. 1. a. 4. Medina de confess. q. 14. Victor. n. 147.
Suar. d. 36. sect. 3. n. 8. Coninch. d. 5. dub. 6. concl.
2. Layman. l. 5. tr. 6. c. 5. n. 8. Bonac. d. 5. q. 6. sect. 2.
sect. 2. punct. 4. n. 19. Henriquez l. 4. c. 4. n. 1. Reginald.
l. 6. n. 35. & 37.

Tenetur quis confessionem anticipare, si
sciat in fine anni copiam confessarij se non
habiturum. Quia tenemur censiteri eo tem-
pore, quo præceptum confessionis nos obli-
gat, etque satisfacere valemus. Tenemur ergo
tempus anticipare, ne confessionem præcep-
tam omitamus, sicuti tenemur die festo Mis-
sam audire hora octaua, si scimus, in reliquis
horis nos esse impediendos; & Eucharistiam
Paschali tempore primis illis octo diebus ac-
cipere, si credamus in reliquis impediendos fo-
re; quia præcepto satisfaciendum est, cum de
facto obligat, & potest impleri. Suar. d. 36. sect.
5. n. 2. Valq. q. 90. a. 3. dub. 2. nu. 9. Coninch. d. 5.
dub. 7. n. 48. Hentiq. l. 4. c. 3. n. 3. Reginald. lib. 6.
num. 25. Bonacin. d. 5. de panit. qual. 5. section. 2.
punct. 4. num. 21. Layman. lib. 5. tr. 6. c. 5. num. 8.
corollar. 2.

CAPVT III.

Qua Confessione fiat satis Præcepto.

Non fit satisfactio nisi per confessionem venialium. Quia non potest quis præcepto satisfacere, nisi rem præceptam exequatur: at confessio venialium in cap. Omnis viri que sexus, non præcipitur: ergo ea confessione satisfacere præcepto non potest. Vnde infero euidenter, si facta confessione venialium, quia solis venialibus grauatus quis erat, eodem anno in aliquod mortale incideret, obligatum esse ante finem anni, illius mortalis gerere confessionem: alias enim eo anno confessionem præceptam omitteret. Bonac. de penit. d. 5. q. 5. sect. 2. pun. 4. n. 33. Reginald. lib. 3. n. 38. Laym. d. 5. tr. 6. c. 5. n. 10. Valq. q. 90. a. 3. dub. 1.

Facta legitima confessione omnium mortalium, quæ tibi memorie occurrunt, & absolutione à Sacerdote accepta, satisfacis confessioni, non sionis præcepto, licet aliquorum mortalium tunc quas inuincibiliter fueris oblitus, nec obligatus es peccata ob. ea illo anno ad confessionem adducere. Quia tunc illo alias obligatus es, bis, vel ter confiteri, quod anno confessionem non est. Nauar. cap. 2. n. 9. Suar. d. 2. 3. sect. 1. Henric. l. 4. c. 4. n. 5. liter. D. Bonac. plures referens de pen. d. 5. q. 5. sect. 2. pun. 4. n. 32. Coninch. d. 5. dub. 9. n. 66. Palao 10. 4. tr. 2. 2. d. vnic. punct. 20. §. 3. num. 2.

Si post factam legitimam confessionem, in peccatum lethale quis incidat, non tenetur ex vi huius præcepti, illud eo anno fateri. Quia præceptum non est de Confessione facienda eo anno omnium peccatorum, quæ eo anno fuerint commissa, id enim apertius deberet explicari; sed præceptum fuit de confessione semel in anno faciendæ omnium peccatorum, quæ ad validam, & fructuosam confessionem fateri necessarium fuit. Quod si postmodum quis peccatum aliquod lethale committat, in confessionem anni sequentis poterit referuare. Victoria de confess. n. 137. Laym. l. 5. tr. 6. c. 5. n. 10. Reginald. l. 3. n. 38. Coninch. d. 5. dub. 7. n. 59. & alij recepti ex sententia.

Per confessionem illegitimam, nempe absque dolore, vel integritate non fit satis præcepto. Quia præcepto diuino de confessione faciendâ non satisfacis, cum inualide confiteris, ergo nec Ecclesiastico præcepto: hoc enim solum est præcepti diuini terminatio. Trident. sess. 14. c. 5. & can. 8. Suar. 10. 4. de pen. d. 3. 6. sect. 7. n. 3. & 8. Comit. l. 1. respons. moral. q. 19. Coninch. d. 5. dub. 9. n. 6. Laym. l. 5. tr. 6. c. 5. n. 11. Fagund. l. 1. c. 2. n. 5. Bonac. de pen. d. 5. q. 5. q. 2. pun. 4. n. 26. At sect. 2. sermo redibit.

Hinc infero, si te confitentem incurrere Synodalem excommunicationem, quæ ipso facto omittentibus confessionem annuam ferè in omnibus Diocesisbus est imposita. Quia vere confessionem omittis, idem enim est actum non fieri, ac fieri nullum. leg. Duo sunt Tit. ff. de testam. iutela. Nomine namque confessionis confessio valida debet intelligi. Ezech. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI. Pars II.

Suar. d. 16. sect. 8. n. 1. Fagund. l. 1. cap. 4. n. 12. Bonac. d. 5. q. 5. sect. 2. pun. 4. n. 25.

Non impletur præceptum, si quis ex parte sua confessionem validam faciat, & Confessio. Non impletur ex malitia, vel ignorantia absolutionem tur præceptum non impertiat. Quia per eam confessionem primum, si non satisfacit diuino præcepto, quidem peccata soluta non sunt, sed adhuc retinentur, ut rursus ex malitia, vel ignorantia, vel ignorantia non terminatiuum. Suar. d. 36. sect. 7. n. 3. Coninch. absoluit. d. 5. dub. 9. n. 70. Nauar. sum. c. 10. n. 4. Fagundez lib. 1. cap. 4. nem. 5. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 11.

CAPVT IV.

De causis excusantibus ab huius præcepti transgressione eiusque poenarum incurfu.

Rimo excusatur quis ab implendo hoc præcepto, si ei, vel alteri imminet vitæ, honoris, vel fortunæ grane damnum. Quia lex diuina, & Ecclesiastica, cum sit iugum suave, & onus leue, non censetur cum tanto detrimento obligare. At ris, vel fort illud detrimentum honoris, quod ex confessione ipsa sublequitur, ut scilicet apud Confessarium minorem sortiatur æstimationem, opinioque, quam de eo conceperat, euanescat, non potest eum à præcepto excusare. Quia ille est agnatus secundo crimini effectus, etsi ob vitâ huiusmodi apud Confessarium notâ liceret, omittere præcepti huius obseruationem, raro daretur casus, in quo obligaret. Coninch. d. 5. dub. 3. n. 53. & omnes.

Potro sæpe quis potest à confessione vnus, alteriue peccati excusari, quod ex eius manifestatione graue damnum imminet, non tamen à manifestatione aliorum peccatorum, & consequenter nec à confessione annua faciendâ. Palao p. 4. tr. 2. 2. d. vni. pun. 20. §. 3. nu. 8. & alij communiter.

Si nullum in specie peccatum declares, non est tibi absolutio extra mortis articulum concedenda. Quia alienum est ab usu Ecclesiæ, sententiam absolutionis ferre, nulla causa specialiter iudicanda proposita. Laym. l. 5. tract. 9. cap. 5. num. 15. & alij. Vnde præceptum confessionis annuæ, si lethali piculo iretiris, non implebis.

Si non tua, sed Sacerdotis culpa defectus in absolutione contingit, excusatus eris à præcepto, & à poenis ei annexis, dum bona fide existimas, te esse absolutum. Secus erit, si bona fides cesset, & defectum agnoueris. Quia licet absolutio à te proxime non dependet, pendet tamen à te, absolutionem procurare, eique confiteri, qui absolutionem concedat. Si tamen aliquando id præstare non potes, à præcepto excusaris, tamen illud non impleas. Corduba q. 15. Suar. d. 36. sect. 8. n. 3. Fagund. l. 1. cap. 4. numer. 6.

18

Excusatur hoc præcepto, si ei, vel alteri imminet vitæ, honoris, vel fortunæ grane damnum. Quia lex diuina, & Ecclesiastica, cum sit iugum suave, & onus leue, non censetur cum tanto detrimento obligare. At ris, vel fort illud detrimentum honoris, quod ex confessione ipsa sublequitur, ut scilicet apud Confessarium minorem sortiatur æstimationem, opinioque, quam de eo conceperat, euanescat, non potest eum à præcepto excusare. Quia ille est agnatus secundo crimini effectus, etsi ob vitâ huiusmodi apud Confessarium notâ liceret, omittere præcepti huius obseruationem, raro daretur casus, in quo obligaret. Coninch. d. 5. dub. 3. n. 53. & omnes.

19

Sæpe quis potest à confessione vnus, alteriue peccati excusari, quod ex eius manifestatione graue damnum imminet, non tamen à manifestatione aliorum peccatorum, & consequenter nec à confessione annua faciendâ. Palao p. 4. tr. 2. 2. d. vni. pun. 20. §. 3. nu. 8. & alij communiter.

Si nullum in specie peccatum declares, non est tibi absolutio extra mortis articulum concedenda. Quia alienum est ab usu Ecclesiæ, sententiam absolutionis ferre, nulla causa specialiter iudicanda proposita. Laym. l. 5. tract. 9. cap. 5. num. 15. & alij. Vnde præceptum confessionis annuæ, si lethali piculo iretiris, non implebis.

Si non tua, sed Sacerdotis culpa defectus in absolutione contingit, excusatus eris à præcepto, & à poenis ei annexis, dum bona fide existimas, te esse absolutum. Secus erit, si bona fides cesset, & defectum agnoueris. Quia licet absolutio à te proxime non dependet, pendet tamen à te, absolutionem procurare, eique confiteri, qui absolutionem concedat. Si tamen aliquando id præstare non potes, à præcepto excusaris, tamen illud non impleas. Corduba q. 15. Suar. d. 36. sect. 8. n. 3. Fagund. l. 1. cap. 4. numer. 6.

Excusaris à præcepto, & à poenis, si bona fide existimas, te esse absolutum, licet sine absolutione discedas.